

WWW.DEVINCAN.SK

DEVÍNČAN

3/2023 • Noviny pre každého Devínčana • zdarma • december 2023 • Ročník XXI • Ev. č. 5801/19

Vážení Devínčania, milí susedia,

vstúpili sme do najkrajšieho obdobia roka – do adventu. Prichádza čas, kedy všetci aspoň na chvíľu spomalíme, strávim čas s rodinou, blízkymi či priateľmi. Rada by som Vám hneď úvodom popriala príjemné a pokojné prežitie vianočných a novoročných sviatkov v kruhu tých najbližších, najmä v zdraví a v spokojnosti. Želám Vám, nech Vám toto obdobie priniesie priestor na načerpanie nových síl a nech v nás to, čo kúzlo Vianoc prináša, pretrvá čo najdlhšie. Koniec roka je zároveň obdobím, kedy sumarizujeme, čo sa nám v danom roku podarilo dosiahnuť, ktoré zo stanovených cieľov sme dosiahli a naopak, ktoré sa nám dosiahnuť nepodarilo. Hodnotenie roka 2023 je pre mňa osobitne špecifické, keďže je zároveň obdobím hodnotenia môjho prvého roka vo funkcii starostky Devína. Keď

mám byť úprimná, neviem si predstaviť krajšie ukončenie prvého roka môjho pôsobenia ako dosiahnutím ukončenia nútenej správy. Ako to už ale v živote chodí, dosiahnutím jedného cieľa sa nám otvárajú ďalšie a ďalšie. Skutočnosť, že sme v režime konsolidácie, ale aj fakt, že sme ešte aj za nútenej správy dokázali čerpať externé zdroje financovania, nám otvára dvere mnohých príležitostí pre realizovanie projektov tak, aby bola aj naša mestská časť zveľadená s plným štandardom mestskej časti hlavného mesta SR. Môžeme teda uzavrieť odpočet dosiahnutých mílnikov v roku 2023, ktorými sú okrem oddĺženia aj mnohé projekty, ktoré sme rozbehli a sú vo fáze príprav. Ide napríklad o projekt príchodu pre chodcov s dobudovaním chodníka na zástavke Hrad Devín, pouličné osvetlenie neosvetlených lokalít, ale aj zavedenie optického internetového pripojenia. Pod hradom sa otvoria verejné toalety, zveľaduje sa aj verejné priestranstvo v átriu a nová výsadba

pred Domom kultúry. Pokračuje renovácia ihriska, rekonštrukcia knižnice a foyeru v Dome kultúry. V pláne je aj projekt denného stacionára pre seniorov, nový asfalt na Štítovej ulici a intenzívne pracujeme aj na hľadani možnosti riešenia zavedenia kanalizácie v lokalitách Devína, kde ešte absentuje, ako aj na riešení cyklotrasy, vybudovania výbehu pre psov a na mnohých ďalších projektoch. Aj na základe uvedeného vnímam, že rok 2024 bude ešte náročnejší, keďže mojím cieľom nie je len viesť úrad, ale skutočne realizovať projekty a zveľadovať prostredie Devína. Záverom už len uvediem, že Devín je tak skvelým miestom pre život najmä preto, že v ňom žijú mnohí skvelí ľudia a mnohí sú ochotní a dokonca aj nadšene pomáhať vo veciach verejných a kultúrnych, za čo im patrí moja obrovská vďaka. Pokojné a príjemné prežitie sviatkov želám.

Jana Jakubkovič, starostka
foto Matej Patka

Z RADNICE

Na prelome novembra a decembra bola spustená nová internetová stránka našej mestskej časti. Modernizácia priniesla nielen nový dizajn, ale aj užitočné mobilné aplikácie pre telefóny s OS Android a iOS - odkazy na ich stiahnutie nájdete priamo na novej stránke.

Budeme radi, ak budete novú stránku a aplikácie používať naplno. Očakávať môžete viac noviniek a rýchlejší prístup k najdôležitejším informáciám. A postupne sa po dlhej pauze obnoví aj kalendár akcií a iných dôležitých termínov pre Devínčanov. Akékoľvek pripomienky alebo nápady, týkajúce sa novej internetovej stránky nám posielajte priamo na emailovú adresu webmaster@devin.sk

V spolupráci s OLO a.s. je od jesene zabezpečený zber odpadového polystyrénu za účelom jeho ďalšieho zhodnotenia. Vrecia na polystyrén sa nachádzajú v zbernom dvore na Kozičovej ulici č. 24. Polystyrén je možné odovzdávať počas otváracích hodín zberného dvora.

Spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu a.s. informuje, že v týždni od 4.12.2023 sa mení interval odvozu kuchynského bioodpadu z 2x za 7 dní na 1x za 7 dní. Odvoz kuchynského bioodpadu prebieha celoročne, pričom interval odvozov sa mení sezónne, a to dvakrát ročne na základe VZN č. 12/2021 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta SR Bratislavy. V intervale 1x za 7 dní sa bude kuchynský bioodpad zbierať až do 4. marca 2024. Odvozový deň si obyvatelia môžu skontrolovať na stránke <https://www.olo.sk/odvozovy-den-k-bro/>

Patrik Laslop

KOMIX PETRA MIKULÁŠA — PREČO

Pýtam sa, prečo nevládam dnes písať o kráse, keď zo vzdalenej diali počuť svišťanie striel a priam vidno blesky bômb z modrého neba ohlušujúce môj pokoj? Nevieť, asi cítim ich mizerný zemetrasný dopad na moje útle vnútro a stále si dookola vravím, tak toto, naozaj, nie je pre život.

O čom napísať, keď som denne masírovaný krvou v správach, alebo vidím príhovor politika, stíšim zvuk a podľa jeho tváre sledujem, ako mu bočí pohľad, ako používa nič nehovoriace prázdne gestá, robí tupé grimasy, pauzuje vo vetách, ktoré mu do slovosledu vôbec nepasujú, len aby získal čas na taktizovanie. Skrátka jeden mizerný herecký výkon klamára, ktorý s tým, že luhá, nemá vôbec, ale vôbec žiaden problém.

Prečo sa musím napríklad, chtiac-nechtiac postaviť voči faktu, že sa niekto pokúša hovoriť o umení a vôbec nerozumie jeho úžasnej hĺbke. Bol vôbec takýto suverén niekedy na balette, v opere alebo v galérii?

Zoberme povedzme Nabucca, notoricky známu operu pre jej slávny Zbor židov. Všetci poznáme jeho melódiu... V deji spievanej drámy je „len“ akousi obavou bežných ľudí, takých, ako sme my, že prídu o svojich blízkych, o svoj každodenný pokoj, skrátka o všetok zmysel života. Avšak hovorí hlavne o jednom nadutom vládcovi, ktorý sa sám vyhlási za Boha. Chce vládnuť svetu a vraždiť svojich oponentov. Túži po moci, ale len do chvíle, kým on sám, zasiahnutý tlakom vyššej moci, vlastného svedomia..., neklakne s pokorou na zem.

Tak sa teda pýtam PREČO... alebo radšej nie. Už sa nepýtam. Niet koho sa pýtať a prečo by som sa aj pýtal. Prestávam sa báť strašiacov a kreatúr, sú len do času. A o čom by som teda rád napísal? O veciach večných. O nádhere jesene a o Vianociach, sviatkoch lásky a pokoja medzi ľuďmi.

Možno nabadúce...

BOKYCI TOM OSLAVOVALI

A Zoli Badin sa tešil z koncertu. „Ďakujeme za hojnú účasť, koncert bol, myslím, veľmi vydarený. Vladko Cenký sa postaral o skvelý zvuk, za čo pekne ďakujeme. Zároveň ďakujeme starostke, pani Janke Jakubkovič ako aj ostatným angažovaným pracovníkom MU za sprístupnenie Domu kultúry (ktorý sa takmer zaplnil), čo sme zjavne šťastnou náhodou stihli tesne pred rekonštrukciou. A v neposlednom rade ďakujeme priateľovi Otovi Zmelíkovi za spoluprácu pri zaobstaraní suda plzenského pivečka, ktoré padlo na úrodnú pôdu. Takže o 20 rokov zase“ :)

Zoli Badin, foto archív

VIANOCE – ČAS VYKÚPENIA ČLOVEKA ČI OBCHODOV?

GAVENDOVINY

„Kristus vykúpil svet, my vykupujeme obchody“ – objavilo sa mi svojho času v mobile a neraz tento bonmot citujem s dodatkom: „Áno, treba ísť aj do obchodu, vianočnú radosť a lásku sa žiada prejavíť aj darčekom. Aby zároveň slúžil vykúpeniu človeka a nie obchodu, najlepšie kúpením dobrej knihy“. Ak zo strany kazateľov zaznieva odsudzovanie, tak nie darčekom ako takých, ale nákupného šialenstva, ktoré zakrýva a vytláča z Vianoc to podstatné. Neraz sa ľudia darčekom snažia „odškodniť“ svoju nepozornosť a nedostatok času – manželia navzájom, rodičia voči deťom i svojim rodičom, ako aj ku kedysi blízkym priateľom. V takom prípade je to klamanie seba i druhých. Čo si menej uvedomujeme, ale ešte horšie pôsobí na dušu, je reklamná manipulácia s vnútro človeka. Predstava vianočného čara vyvolá aj v tých najtvrdších ľuďoch (vídali som to, keď som ako vojak strážieval väzňov) túžbu po dobre, po láske, prebúdzajú spomienky na šťastie detských rokov.

Reklama zobúdzajú vianočnú túžbu zakúsiť teplo domova a prejavíť lásku už dlho pred Vianocami a premieňa na nutkavú potrebu brázdíť nákupné centrá a internetové obchody. Túžba po šťastí sa tak rafinovane pretransformuje na túžbu po tovare. A zabije túžbu po dobre. Keď prídu skutočné Vianoce, doľahne únava, prázdnota a melanchólia, že som šťastie hľadal na falošnej adrese. V liturgickom živote Cirkve oddávna rozlišuje adventné obdobie, cez ktoré sa zameriava na prípravu vnútra, na zmenu, očistu a až potom nastupujú Vianoce s úplne inými spevmi, modlitbami a zvykmi.

A Devínčanom sa mi žiada priznať ešte niečo, čo ma bolí najviac: Vianoce sú sviatkom narodenia Ježiša Krista. Všetko ostatné je len okrasou tejto udalosti a vyjadrením vnútornej radosti, že hrobom sa všetko nekončí, ale začína. Ak vypustíme z Vianoc Boha, zostávame v estetike: pri pekných snehuliakoch, zvončekoch, sobíkoch, stromčekoch, ktorými sme priam zaplavení. Krásnymi, a predsa prázdny. Gýč je podľa niektorých kritikov umenia všetko, čo vyjadruje len to, čo vyjadruje. Strom zostáva iba stromom, hviezda hviezdou. Nič menej, nič viac. Vianoce sa redukovú na krásny gýč, okrasou na ceste k definitívnej adrese na miestnom cintoríne alebo oblastnom krematóriu. Skutočné Vianoce znamenajú pravý opak. To nehovorím z lojálnosti voči svojmu kňazskému poslaniu, ale preto, že Vás mám všetkých rád. Preto Vám prajem ozajstné Vianoce, krásne, šťastné, veselé..., či slovami Milana Rúfusa, „srdcia plné Vianoc“.

Marián Gavenda

V DEVÍNE SA NÁM OTVORIL ÚPLNE INÝ SVET

Očné centrum Dr. Böhma funguje v plnej prevádzke. Prístroje najnovšej generácie, moderné priestory, dvadsaťčlenný tím profesionálov, bezproblémové parkovanie, upokojujúce prostredie. To všetko čaká pacientov v Devíne.

Harmónia, elegancia, moderný dizajn, upokojujúce priestory. Vitajte na Hradnej 10, v novootvorenom Očnom centre Dr. Böhma, ktoré sa do Devína po dvadsiatich rokoch presťahovalo z mestskej časti Ružinov. „Aj v pôvodných priestoroch sme pracovali s radosťou. V Devíne sa nám otvára úplne „iný svet“. Krásne, moderné, vzdušné priestory s veľkými oknami s výhľadom do parku. Pre pacientov sme vytvorili harmonické okolie a exteriér, ktorého energia prispeje k liečebnému procesu,“ hovorí primár Peter Böhm. „Máme šťastie, že stromy v areáli sa dali odborne ošetriť a zachovali sa aj počas výstavby. Nádherne dotvárajú prostredie menšieho parku s lavicami z dreva a kameňa, po ktorom sa klienti môžu prejsť.“

Tri operačné sály, najnovšie prístroje

Šesť ambulancií, štyri špecializované vyšetrovne a tri operačné sály sú vybavené najnovšou generáciou diagnostických a operačných prístrojov. Veľkú časť technického vybavenia kúpila rodina Böhmovcov nedávno, v roku 2023. Primár Böhm je vďačný napríklad za Spectralis OCT od nemeckého výrobcu Heidelberg Engineering. „Prístroj podobný cétéčku je najdokonalejšou zobrazovacou technológiou na diagnostiku ochorení žltej škvrny sietnice a očného nervu pri glaukóme.“

Zmluvy s každou poisťovňou

Očné centrum má zmluvy so všetkými zdravotnými poisťovňami. Za výkony hradené poisťovňou pacienti neplatia. „Ceny za nadštandardné výkony, ktoré poisťovne nehradí, sú nastavené eticky. Tak, aby si ich mohla dovoliť väčšina pacientov vrátane seniorov, ktorí tvoria významnú časť pacientov,“ informuje Andrea Horká, ktorá sa stará o komunikáciu a marketing.

Pri čakaní na vyšetrenie majú pacienti pocit harmónie a súkromia. V útrobach kliniky sa denne postará o pacientov 18-20 členný tím: 1-2 chirurgovia, 2-3 ambulantní lekári, 6 sestier, sanitárka, optometristka, očná optička, medicínsky technik a 3 recepčné.

Fyzioterapia a cvičenia pre radosť

Veľkorysé priestory umožnili vyčleniť časť prvého podlažia pre Fyziolab. Priestor pre pohyb a cvičenie s telocvičňou je k dispozícii nielen zamest-

nancom, ale aj všetkým milovníkom zdravého života a pohybu. „Pripravujeme skupinové cvičenia, jogu, pilates, návštevníci môžu využiť konzultácie fyzioterapeutky, alebo si prísť zacvičiť do gymsu,“ hovorí fyzioterapeutka a vedúca Fyziolabu Dominika Böhm.

Ako sa môžete objednať

Očné centrum: 02/43637077, termin@bohm.sk,

online formulárom na webe alebo osobne.

Fyziolab: 0949469417,

termin@fyziolab.com, IG: [@fyziolaboratory](https://www.instagram.com/fyziolaboratory)

Otváracie hodiny: pondelok – štvrtok: 7.00 – 15.30,
piatok 7.00 – 13.00.

Aktuálne ordinačné hodiny na www.bohm.sk

Júlia Böhmová, foto archív

PREMENA DOMU KULTÚRY

Ako ste si mnohí všimli, aktuálne prebiehajú v Dome kultúry Devín rekonštrukčné práce. Práve náš Dom kultúry je najvyužívanejším objektom mestskej časti, mnohí Devínčania v ňom nachádzajú relax pri cvičení a pri športových aktivitách, deti v ňom tancujú alebo navštevujú iné voľno časové aktivity, seniori sa stretávajú či cvičia. Vzhľadom na už nevyhovujúci stav elektriny, vodovodného potrubia a prevažujúcich sa políc v knižnici, ktoré mali už svoje najlepšie roky dávno za sebou, sme sa jednoznačne rozhodli pre odstránenie práve týchto nedostatkov a porúch. Z knižnice by mal vzniknúť plnohodnotný priestor tak knižnice ako aj študovne pre našu mládež. Naším cieľom je priniesť do tohto priestoru nové komunitné aktivity. Od nového roka tak budeme môcť všetky aktivity, ktoré v Dome kultúry prebiehajú, tráviť vo vynovenom a bezpečnom prostredí.

Jana Jakubkovič, foto archív

PREDSTAVUJEME DEVÍNČANOV

NATÁLIA TAKÁČOVÁ

AKO TEN ČAS LETÍ...

Držala za ruku desiatky malých Devínčanov, ktorí ju považovali za druhú mamu, kamarátku. Dnes sú zo škôlkarov už dospelí ľudia, ktorí si však radi spomenú na časy, keď sa hrávali v piesku. A na svoju pani učiteľku Natáľku.

Povedz niečo o sebe a o období, keď si v škôlke začínala.

Pedagógom som už viac ako tridsať rokov a do Devína som prišla v roku 2006. Práve sa ukončovala obnova interiéru materskej školy, takže moje prvé skúsenosti s touto školou sa začali upratovaním a prípravou vynovených priestorov na nový školský rok. Bolo to obdobie, na ktoré veľmi rada spomínam, všetkým záležalo na udržaní si materskej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, rodičia boli senzační, za čo som im stále veľmi vďačná. Čokoľvek sme potrebovali, vždy boli ochotní pomôcť, poradiť, zabezpečiť.

Aké boli začiatky, aké si mala plány?

Čo sa týka mojich profesijných začiatkov v materskej škole v Devíne, boli jednoznačné. Pokračovať v práci ako aprobovaný pedagóg s vysokoškolským diplomom z Pedagogickej fakulty UK a využiť poznatky a skúsenosti v danom poslaní. Mala som množstvo nápadov, plánov. Na začiatku materská škola v Devíne bola heterogénna jednotriedna inštitúcia. Obec bola v nútenej správe a nebola to ľahká cesta ani pre mňa.

Ako vznikol nápad založiť OZ – Deti Devína?

V roku 2007 sme založili OZ -Deti Devína spolu s rodičmi, kde som figurovala ako štatutár, aby sme naše plány mohli jednoduchšie naplňovať. Dodnes OZ realizuje aktivity pre deti Devína a je veľkou podpornou organizáciou aj pre materskú školu.

Kedy bolo potrebné našu materskú škôlku rozšíriť o ďalšie triedy?

V roku 2010 som si odskočila na druhú materskú dovolenku, ani som si ju však poriadne neužila ako by som chcela, lebo ma vyzvali vrátiť sa v predstihu späť a byť nápomocná. Postupne sa začal záujem o materskú školu rozrastať, v roku 2016 bola daná do prevádzky 2.trieda a v roku 2019 vznikla tretia trieda.

Aké akcie organizujete pre deti?

Moja snaha bola veľká: naplňovať a rozvíjať detskú osobnosť v podnetnom prostredí, ktoré sme vytvárali aj vďaka množstvu edukačných aktivít či hier. Boli to branné cvičenia (hľadanie pokladu), návšteva bábätka v materskej škole (ako sa k nemu správať), návšteva pani zubárky (ako si správne čistíť zuby), návšteva farmaceutov (výroba mastičiek). Absolvovali sme s deťmi aj množstvo výletov: výlet loďou po Dunaji, na zámok Schloss Hof, do Malkia parku, do ZOO v Stupave, výlet vláčikom Prešporáčikom. Ale aj návštevu miestneho kaderníctva, biofarmy v Lozorne, miestneho kostola a mons. Gavendu, knižnice, hvezdárne, navštívili sme aj miestnych umelcov, ART galériu, spisovateľov, umelecké kováčstvo. Deti sa zúčastnili rôznych workshopov, besied, divadelných predstavení, športových pretekov, posielali poštu Ježiškovi, navštívili interaktívne výstavy v Kunsthalle, aj v Inchebe, podieľali sa na tvorbe

kalendárov OZ, boli sa pozrieť vo včelárskom skanzene, v záhradníctve, v botanickej záhrade, vytvorili motýliu záhradu a zúčastňujú sa eko-aktivít Daphne. Tiež pracovali v bylinkovej záhrade v Devíne, tvorili herbáriky, sadili rastliny a zeleninu pre zvieratká, navštívili sokoliarov. Takisto vystupovali na rôznych besiedkach pre seniorov, zúčastnili sa súťaží a navštevovali krúžky: plávanie, korčuľovanie, gymnastiku... Bolo toho a stále je veľmi veľa. O tom, čo všetko deti počas tých rokov absolvovali a zažili svedčia naše kroniky, ktoré máme uložené v archíve v materskej škole.

Podarilo sa naplňovať ciele, ktoré si si stanovila?

Ciele, ktoré som si stanovila v pláne školy sa vždy postupne naplňovali. Nesmierne je dôležité socializovať deti vo svete, v ktorom žijú a obohacovať klímu a prostredie školy, čo sa nám darí dodnes, za čo patrí vďaka celému kolektívu školy. Deti, ktoré boli naši adepti sú už dospelí jedinci, pracujúci, študujúci, niektorí sú už rodičia. Veru, tak ten čas letí...

Koľko detí navštevuje v súčasnosti škôlku a koľko máte zamestnancov?

V súčasnosti máme päťdesiat detí. Pedagógovia v materskej škole vychádzajú pri svojej práci zo Štátneho vzdelávacieho programu a jeho metodík, doplnkových programov schválených Ministerstvom školstva. Je to náročná práca. Personálne obsadenie tvoria piati učitelia a dvaja prevádzkoví zamestnanci, ktorí sa starajú o výdaj stravy a čistotu inštitúcie. Stravu zabezpečuje zriaďovateľ prostredníctvom súkromného dodávateľa z Devína, nakoľko naša materská škola disponuje iba výdajňou stravy.

S kým spolupracujete v každodennej praxi?

Spolupracujeme okrem zriaďovateľa MČ aj s miestnymi občianskymi združeniami: OZ Deti Devína - Naša materská škola, OZ Náš Devín, OZ Scéna pre Devín. Tento rok 13. decembra sa tešíme na divadelné predstavenie Ona a On s príbehom Duch Vianoc, ktoré bude realizované v Pivnici.

Počula som, že naše detičky sa tu usilovne učia aj cudzie jazyky?

V popoludňajšom čase okrem plnenia cieľov a úloh štátneho vzdelávacieho programu sa deti hrovou formou oboznamujú aj s anglickým jazykom v spolupráci s jazykovou školou Proamericana. Predprimárne vzdelávanie je v živote dieťaťa veľmi dôležitá cesta, keďže v ňom vstupuje prvýkrát do kolektívu.

Program Zelená škola bola asi veľká výzva?

V aktuálnom období za posledných pár rokov pokračujeme v rámci plánu školy s množstvom programov či projektov. Mala som malú dušičku, keď som nás zapájala do programu Zelené školy, písal sa

rok 2018. V 1. certifikačnom období sme sa zaoberali odpadmi, v 2. certifikačnom období zeleňou. Stimulujeme povedomie detí o potrebe chrániť a starať sa o našu prírodu a okolie s pomocou a spoluprácou kolegov zo školy, detí, zriaďovateľa, Soničky Kolenčíkovej, pána Beličku, aktívnych rodičov, Róberta Daráša (stolára), Igora Čierneho (umeleckého kováča)... Darí sa nám zveľaďovať aj exteriér školy, máme vybudovaný terapeutický chodník, novú pergolu, lavičky, opravené hravé komponenty, novú loď, vyvýšené záhony, domčeky pre ježkov, hmyz a netopiere, vtáčie búdky. Pribudli aj nové dreviny, rastliny i malé pieskovisko.

V komunitnej bylinkovej záhrade sme vás privítali už viackrát...

Každoročne od otvorenia navštevujeme aj komunitnú záhradu v Devíne. Ďakujeme Zuzke Matei a Soničke Kolenčíkovej za prekrásny projekt a možnosť pre deti priamo a zážitkovým učením hrať sa a vzdelávať. S detičkami sme sadili, polievali, voňali, pozorovali rastlinky, tvorili herbár, trhali burinu.

A čo sa deje s našimi usilovnými včeličkami?

V tomto roku sa zapájame aj do projektu EDUBEE, kde sa bude venovať včielkam, samotárkam. Založili sme aj hmyzie domčeky pre včielky, ktoré by sa mali už vyliahnuť u nás v areáli školy. Deti tak budú môcť pozorovať včielky a ich život z bezprostrednej blízkosti a v priamom kontakte.

Vzdelávajú sa detičky aj v oblasti IT?

Rozvíjame aj digitálne technológie prostredníctvom aktivít, hier na IT tabuliach, ktoré má každá trieda. Ďakujem veľmi pekne rodičom, ktorí nás podporili darovaním počítača, notebooku. Sa-

mozrejme pripravujeme prostredníctvom aktuálneho výchovno-vzdelávacieho programu detí -predškôľakov na vstup na elementárnu pôdu vzdelávania. Pravidelne sa zapájame aj do aktuálnych súťaží, ktoré si dovoľím skromne povedať, aj vyhrávame. S náukom výpočtovej techniky participoval aj náš zriaďovateľ, za čo mu patrí vďaka.

Veľmi ma zaujal váš projekt o krabiciach a krabičkách...

Už druhý rok sme zapojení ako partner do projektu OZ s názvom Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?. Projekt je zameraný na podporu seniorov. Minulý rok prišla s týmto návrhom kolegynka Petka. Rodičia s deťmi naplnia akúkoľvek krabicu či krabičku potrebným materiálom podľa kritérií, my s deťmi dokreslíme, vytvoríme pohľadnice, obrázky či darček, ktorý potom s láskou zabalíme a odovzdáme. Spolu sa tešíme, že sme niekoľkým starčekom urobili zase tento svet o kúsok krajší a srdečnejší.

A pár slov na záver

Počas môjho pôsobenia sme prekonalí množstvo problémov, ktoré sa nám postavili do cesty, od ekonomických, personálnych, edukačných, administratívnych až po pandemické. Práca, ktorú vykonávam, sa nikdy nekončí za dverami materskej školy, ale v nej pokračujem aj v súkromí domova. Bez porozumenia zo strany rodiny by som to nevedela zvládnuť a touto cestou sa chcem mojim najbližším z celého srdca poďakovať za podporu a porozumenie. Bola by som veľmi rada, keby sa nám už zastabilizoval personál, aby sa aj naďalej zveľaďovali podmienky školy. Daná práca je veľmi náročná, keďže aj spoločnosť je náročná... Želala by som si, aby sa vzťahy v spoločnosti upokojili, aby sa vrátila pokora u ľudí, láska okolo nás, vďačnosť, úsmev, radosť zo života, aj z maličkostí, kooperácia. Pedagogickému vzdelaniu a samotnej inštitúcii je potrebné vrátiť dôstojnosť, postavenie v našej spoločnosti, ktoré sa akosi vytratilo a viesť k nemu aj naše deti. Prajem všetkým čitateľom veľa lásky a zdravia.

*Za rozhovor ďakuje
Soňa Kolenčíková, foto archív N.T.*

Škôlkari sa tešia z nového zariadenia

HISTORICKÉ OKIENKO

Sloboda nie je samozrejmosť a zdá sa, že si ju vôbec nevážime

Koncom októbra 2023 sa mi podarilo na eBay vydražiť túto zaujímavú pohľadnicu. Doslova vydražiť, lebo niekto iný mal o ňu tiež záujem, takže som ju nakoniec získal dosť drahó. Pohľadnice, rytiny a iné artefakty, ktoré sa týkajú histórie Devína, zbieram už dlhé roky, ale takýto záber si nepamätám.

Pohľadnicu vydala pani Inge Elleder zo Schloß Hofu niekedy v 70. alebo 80. rokoch, možno práve z recesie, aby ukázala kontrast medzi slobodou na rakúskej strane a „ochranou výtvarníkov socializmu“ u nás. Adresa vydavateľa uvedená na pohľadnici ukazuje priamo na zámok Schloß Hof a popis spomína princa Eugena, takže to zrejme bola súčasť ich propagácie a ponuky pre návštevníkov.

Pohľadnica ukazuje náš devínsky hrad vrátane ešte dosť zachovanej budovy amfiteátra, ktorá v tom čase ešte mohla byť v prevádzke alebo krátko po zatvorení, keď začala „slúžiť“ hraničiarom na ich „klubové podujatia“. V popredí, na rakúskej strane, si dve dámy v letných šatách veselo močia nohy v Dunaji a smejú sa do objektívu. Na druhom – našom – brehu je vidieť dva hraničiarske člny, strážnu vežu a nejasne aj stĺpy plotov, ktoré nás vtedy ochraňovali pred „zahnívajúcim kapitalizmom“ a ponad ktorý preskakovali úbohí naivní Vietnamci a východní Nemci, ktorí videli slobodu už-už na dosah.

Neviem si predstaviť elegantnejší spôsob, ako dať na jednom obraze do kontrastu slobodu v Rakúsku a „rozvinutý socializmus“, v ktorom sme vtedy žili. Je to geniálna fotografia!

Pohľadnicu som licioval krátko po posledných parlamentných voľbách a prišla mi poštou pár dní pred výročím našej zamatovej revolúcie, dnes už štátneho sviatku „Deň boja za slobodu a demokraciu“. Ešte stále rezonovali rôzne predvolebné heslá, sľuby, názory a samozrejme najmä výsledok parlamentných volieb a nadšenie či rozčarovanie, ktoré po nich nasledovalo. Pospomínal som si preto na našu devínsku realitu, ktorú sme tu mali ešte pred pár rokmi (tridsaťštyri, pre mňa to bolo skutočne nedávno) a zopár fotografií som dal s krátkym komentárom na facebook. Niekto do komentára napísal „To není pravda, to je fotomontáž, za socializmu nic take nebolo...“.

A odporúčam si pozrieť video nášho suseda Petra Mikuláša, ktorý zdokumentoval šťastné momenty búrania železnej opony v Medzinárodný deň ľudských práv:

<https://www.facebook.com/BratislavaaajejPremeny/videos/674668693062536/>

Augustín Mrázik,
foto: TASR, UPN, Inge Elleder, archív autora

detailný pohľad na hraničiarske člny ...

... a dve dámy v letných šatách

Devínska cesta – búranie plotov železnej opony hraničiarimi 11. 12. 1989 (foto: TASR – Pavel Neubauer)

Hraničiarska strážna veža pod hradom, dobre viditeľná aj na pohľadnici

SPLNENÝ SEN O SOCHÁCH

Začiatkom 90. rokov sa začali plniť predstavy mnohých sochárov o možnosti zúčastniť sa na medzinárodnom sochárskom sympóziu, alebo takéto stretnutie tvorcov naplánovať a realizovať na domácej pôde. V roku 1992 sa podarilo skupine nadšencov, sochárov z Rakúska, Československa a Maďarska uskutočniť veľké Sympóziu 3 krajín na hraničnom trojuholníku za Rusovcami. A po niekoľkých menších sympóziách sa pozornosť Združenia priestor a socha obrátila k novej destinácii – k Devínu.

V roku 1995 bol pod hradom položený základný kameň Sochárskeho parku Devín, do ktorého bola uložená Zakladajúca listina. Podarilo sa prenajať starý kameňolom pri ceste do Devínskej Novej Vsi, kde bola skládka odpadu, ktorý sa odstránil a namiesto neho vybudovať priestor pre realizáciu sochárskych myšlienok. V súčasnosti kameňolom slúži zároveň ako Geologické múzeum v prírode. Vytvoril sa priestor pre stretávanie sa a sochársku tvorbu a aj priestor pre ochrannárske združenie a chov kôz.

V rokoch 1999 až 2003 sa každoročne v letných mesiacoch konalo sochárske sympóziu slovenských sochárov a ich zahraničných hostí a ich diela - kamenné sochy boli väčšinou umiestnené na nábreží Dunaja, aby nenásilne vyzdvihovali silu sútoku našej najväčšej a najkrajšej rieky Dunaj s riekou Moravou a magickú a neopakovateľnú krásu tohto dôležitého miesta našich dejín.

V spolupráci s rakúskym organizátorom sa uskutočnilo v roku 2006 ďalšie medzinárodné sympóziu, vzniklo niekoľko nových kamenných sôch a v roku 2010 sympóziu Lavičky, keď sochy – lavičky ozvláštnili naše maličké devínske námestie.

Na nábreží môžeme obdivovať sochy Ota Bachoríka, Jána Gejdoša, Ľuba Vavruša a Dušana Rychtárika. Pri vstupe do Devína nás víta kamenný znak Devína, ktorý realizoval jeden z najlepších kamenárskych majstrov na Slovensku Vilo Gážik, pri hasičskom dome je socha Jaroslava Haška a na nádvorí radnice kameň Dávida Čárskeho. Pod hradom sa nenápadne prihovárajú sochy Richarda Zozuláka a Miroslava Žáčoka. Niektoré sochy zostali v kameňolome, niektoré neodolali zubu času a možno vandalom. Starý kameňolom odvtedy čaká na tvorivé zvuky kamenárskych dlátok a brúsok a ožíva iba vtedy, keď tam prídu zimovať kozičky, alebo si spoločnosť posedí pod skalou pri ohníčku.

Magda Rollerová, foto archív M.R.

Dušan Rychtárik, 2001

Ján Gejdoš, 2000

Ota Bachorík, 2001

Viliam Gážik, 2000

ZO ŽIVOTA PIVNICE

V novembri pred piatimi rokmi sa prvý krát otvorili dvere pre verejnosť a 15.12.2018 sme strávili prvé spoločné Vianoce v Pivnici. Odvtedy bolo tých stretnutí veľa a mnohé z nich boli nezabudnuteľné. Opäť by som chcela poďakovať všetkým, ktorí prispievajú k tomu, aby tento náš spoločný priestor slúžil devínskej komunite. Vďaka tým, ktorí darovali aj tento rok dve percentá z dane a aj tým, ktorí návštevou Pivnice a dobrovoľným vstupným podporili jej fungovanie. Sme radi, že sa nám podarilo na jeseň zorganizovať zaujímavé akcie aj vďaka podpore Nadácie mesta Bratislavy.

Prajeme Vám pokojné a radostné Vianoce a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutia v Novom roku. A kto by mal chuť v budúcom roku zapojiť sa do práce v Pivnici, je vítaný.

*Za OZ Scéna pre Devín
Marta Potančoková*

Pivnica neslúži len pre podujatia pre dospelých, ale na svoje si prídajú aj mladá generácia Devínčanov. V keramickej dielni, výtvarnom či divadelnom ateliéri si pod vedením skúsených devínskych umelkyní hravou formou vytvárajú vzťah k hline, výtvarným technikám a vyskúšajú si svoje herecké schopnosti.

Devínska keramikárka Lucia Fabiánová-Strassnerová vedie kurzy pre tých, ktorých láka práca s hlinou, bez ohľadu na vek. Záujem je veľký a účastníci sa z kurzu

na kurz zdokonaľujú a vytvárajú pekne keramické artefakty. A majú radosť z objavovania vlastných tvorivých zručností. Záujemcovia si môžu rezervovať termín na lucia.strassnerova@gmail.com alebo na scenapredevin@gmail.com.

Vo výtvarnom ateliéri, ktorý vedie výtvarníčka Miriana Materáková zakaždým v spolupráci s umelkyňou, ktorá sa špecializuje na danú výtvarnú techniku (linoryt, plstenie, vyšívanie...) si prídu na svoje všetky vekové kategórie, ktoré cítia v sebe potenciál vyjadriť sa kreatívnym spôsobom. Keď to vnímate rovnako, prihláste sa na atelierdevin.mira@gmail.com alebo na www.detidevina.com.

Máte odvahu vystupovať na javisku? Páči sa vám divadlo? Vyskúšajte si svoje danosti. Neváhajte a zoznámte sa základmi javiskovej reči, javiskového pohybu a improvizácie pod vedením herečky a speváčky Marty Potančokovej. Herecký kurz je určený ako pre deti, tak aj pre mládež a prihlásiť sa môžete na scenapredevin@gmail.com alebo na číslo 0910 939 775.

Vianoce sme si v Pivnici užili ako sa patrí družne, po devínsky. Najskôr to bol workshop – výroba adventných venčekov s bylinkárkou Soňou Kolenčíkovou a kvetinárkou Katkou Cellerovou, ktorého sa Devínčanky a malí Devínčania zúčastnili v hojnom počte a s hrdosťou si odnášali vlastné vianočné kreácie.

Vzápätí sa zruční devínski umeleckí majstri popýšili svojimi výrobkami na vianočných trhoch a pripravili pre návštevníkov ponuku milých drobností pod stromček. Nechýbala ani tradičná kapustnica Gaba Drobníaka, devínske víno šlo na odbyt a atmosféru dotváral koncert Martina a Mareka Geišbergovcov. A Vianoce sa môžu začať...

red, foto archív

DEVÍNSKE AKTIVITY

VÝSTAVA DEVÍNSKYCH FOTOGRAFOV TENTOKRÁT V PIVNICI

Spolok devínskych amatérskych fotografov s profesionálnou odvahou vystavuje v tomto roku v Pivnici. Dôvodom je rekonštrukcia Domu kultúry. Vernisáž sa konala v nedeľu 26. novembra tradične s akciou Devínsky peceň.

S témou **Metamorfózy radosti**, ktorá bola pre mnohých dlhoročných členov spolku zložitá, sa popasovali fotografi **Boba Smolková, Sašo Rehorovský, Emil Jakubík, Vlado Durmek a Katka a Palo Plesníkovci**. Fotografie si možno pozrieť počas akcií v Pivnici, ktorých je do konca roka neúrekom.

Marte Potančokovej ďakujeme za možnosť vystavovať v Pivnici a veľká vďaka za spolu organizáciu patrí Saške Rihákovovej. V budúcom roku sa tešíme opäť do Domu kultúry a rovnako sa potešíme novým členom. Pozývame do nášho spolku fotografov z Devína, ktorí by chceli s nami zdieľať radosť z tvorby fotografie a tiež vystavovať svoje diela.

Katka a Palo Plesníkovci, foto P.P.

DEVÍNSKY PECEŇ OPĀŤ ROZVONIAVAL

Ďakujeme Devínčanom za fantastickú atmosféru a 24 registrovaných pochúťok na tohtoročnej akcii Devínsky peceň, ktorá sa konala s finančnou podporou Nadácie ZSE v poslednú novembrovú nedeľu v Pivnici, klubovej scéne pre Devín. A tu sú víťazi upečených dobrôt:

- 1. miesto chlebík Zoli Badin
 - 1. miesto slané pečivo Mária Vargová
 - 1. miesto koláče Martina Šimková
- V detskej kategórii boli dve prvé miesta:
Matúško Toman a Zarka Ondrišeková.

Všetkým víťazom gratulujeme, ďakujeme porote, devínskym fotografom, moderátorky Zuzke Maruščákovej a formácii Devínsky Rýpešláčik 🍌

Alexandra Riháková, foto archív

VÝTVARNÝ ATELIÉR POZÝVA

S novým školským rokom Výtvarný Ateliér s radosťou otvoril priestor pre všetky vekové kategórie, nielen pre školákov a predškolákov, ale aj pre dospelákov. Máte chuť si zakresliť? Preniknúť do tajov perspektívy, portrétu, vyskúšať si radku, pastel a ďalšie kresliarske techniky? Tu budete správne :) Ale pokojne prídte iba zrelaxovať pri maľbe. Pozývame vás do Otvoreného Ateliéru, v pondelky medzi 18:00 a 20:30. Tvoriť budete s lektorkami, skúsenými výtvarníkmi, absolventkami VŠVU, Soňou, Ivetou, Danielou a Mirianou. Na prvú hodinu nie je potrebné sa vopred prihlásiť. Prípadné otázky nám pošlite mailom atelierdevin.mira@gmail.com. Výtvarný Ateliér nájdete v areáli ZŠ v Devíne, na Kremelskej ul. 2. Tešíme sa na stretnutia, dovidenia v Ateliéri.

Miriana Materáková, foto archív

VRÁTILA OBRAZY DO ŽIVOTA

Sochárka Gabriela Luptáková najnovšie ukončila práce na opravách štrnástich obrazov Krížovej cesty z nášho devínskeho kostola. Vyše polroka im trpezlivo, krok po kroku navracala ich pôvodnú krásu.

Ako ste sa k tejto výnimočnej pracovnej zákazke dostali?

Tu by som rada spomenula, že nešlo o bežnú zákazku, pretože som túto umeleckú prácu nerobila pre peniaze, ale z túžby pomôcť našej farnosti, takže som za ňu neočakávala žiaden honorár. Ja sama som sa ponúkla, že obrazom v našom kostole prinavrátim ich pôvodný vzhľad.

Čo vieme o pôvode obrazov a technike, ktorou boli vytvorené?

Obrazy, ktoré pochádzajú z 19. storočia, viseli v devínskom kostole už od nepamäti. Nejde o klasické olejomalby, obrazy sú robené technikou, ktorá bola v tom období dosť rozšírená. Ide o jednoduchú tlač na papieri, ktorý je podložený tenučkým plátenkom, čím práve vzniká dojem olejomalby.

Ako prebiehal proces opravných prác na obrazoch?

Stručne vyjadrené, bolo treba všetky obrazy vyčistiť a opraviť na nich vzniknuté diery. Tie časti, ktoré poškodením celkom chýbali, som doplnila a domaľovala akrylom alebo vodovými farbičkami, opravila a premaľovala rámy a obnovila ich zlátenie.

Vyskytol sa pri tejto práci nejaký problém, ktorý by sa dal označiť ako reštaurátorská výzva?

Ja som už v živote toho urobila veľmi veľa, takže ani pri tejto oprave obrazov sa neobjavilo nič, čo by ma nejako zaskočilo. Naopak, celkom som sa ponorila do práce, a tak som úplne zabudla na všetky starosti. Táto činnosť, ktorá si vyžadovala moje stopercentné sústredenie, ma veľmi upokojovala.

Ktorý z obrazov pre vás znamenal najväčší rébus, čo sa týka rozsahu jeho poškodenia?

Jeden z nich mal celkom zničené plátenko a veľmi veľkú diery. Tu som musela vymeniť celé tenučké plátno, zažehliť ho a celý obraz nanovo vyretušovať a domaľovať.

Aké poškodenia okrem poničeného plátna a papiera obrazy mali?

Zničené boli aj ich drevené rámy, viacerým z nich chýbali ozdobné pozlátené cvočky, ktoré som musela odliať, pripevniť na rám a dozlátiť. A tie obrazy, na ktoré v kostole najviac dopadalo priame svetlo, boli extrémne vyblednuté, doslova až „vyšisované“. Tým som musela pomôcť farbami, aby boli rovnako jasné ako ostatné, ktoré pôsobením svetla vďaka ich umiestneniu v kostole až tak neutrpeli.

Obrazy z Krížovej cesty, ktorým sochárka Gabriela Luptáková svojim reštaurátorským umením vdýchla druhý život, sa do kostola vrátia po ukončení rekonštrukčných maliarskych prác, ktoré aktuálne prebiehajú v jeho interiéri.

Ivica Augustínová, foto archív G.L.

NA KORČULIACH NA NEZIDERSKÉ JAZERO

K Devínu voda neodmysliteľne patrí. Ved' sa nachádza na sútoku významných riek a v geologickej minulosti tej vody nahromadenej za i pred moravskou bránou bolo určite viac. A i keď sa u nás priamo žiadne jazero z tých dávných dôb nedochovalo, máme to šťastie, že aspoň jedno z nich môžeme z Devína vidieť. Neveríte? Skúste.

Nie je celkom blízko a tiež nie je hocijaké. Tak, až chcete, vyjdite z domu, vydriapte sa na vrchol, alebo na vyššie južné svahy Devínskej Kobylky a obráťte svoj pohľad na juh - juhozápad. Preneste ho (pohľad) za hainburské kopce a za ním ešte za les veterných turbín. Uvidíte tam v diaľke šedastú plochu, akoby prízemnú hmlu tiahnucu sa do diaľky. To je ono. Neziderské jazero, alebo Neusiedler See alebo Fertő tó. Jazero, ktoré vraj nám tam zanechalo ešte pradávne more Thetis a tiež k jeho vzniku pomohla aj predhistorická prepadlina po sopečnej činnosti. Jazero, čo tu bolo tisícročia a bolo niekoľkokrát väčšie ako dnes, čo ho tiež už celé veky zanášala vetrom hnaná sprša zo Záhoria a Moravských úvalov. Jazero, čo ľudia odvodňovali, prehradzovali i zmenšovali a dokázali ho dokonca aj dvakrát v 19. storočí úplne vypustiť a zničiť. No pozbieralo sa, znova zavodnilo a našťastie sa prebralo k svojmu pôvodnému životu. Jeho zvláštny vnútrozemský nížinný a súčasne podhorský charakter s jeho predovšetkým operenými obyvateľmi, dnes chráni aj UNESCO.

Táto rozsiahla vodná plocha (jazero je dlhé cez 28 km, široké aj 8 km) a jej zaujímavé okolie má naozaj veľa jedinečností. Od úžasnej letnej prístavnej atmosféry s jachtami v kanáloch obrovských plôch šašín, jarneho kvitnutia čerešňových sádov, jesenného zberu hrozna z malebných vinogradov, až po historické dediny i mestečká, kde (okrem iného) možno ochutnať i výborné miestne vína (naozaj odporúčam). Pre niektoré červé je to vraj ich najsevernejšia lokalita.

Pravidelné vetry dokážu Neziderské jazero vzduť i rozvlniť skoro ako ozajstné more. Preto sú jeho vody kalné a šedé, lebo vlny rozvíria íly na plytkom dne. No domáci fajšmekri nedajú aj tak na inak kvalitnú vodu dopustiť. Keď v nej neplávajú, tak sa brodia. A to aj tých 8 km po šírke od brehu na breh. Jazero možno teda spoznávať naozaj na pešo, či okolo na bicykli, po vode na lodi, na kajaku. Od jari do jesene a oplatí sa (verte mi) i teraz v zime.

Myslím tým zimu, keď nastanú ozajstné mrazy (snehu radšej veľa netreba). Vtedy Neziderské zamrzne. A to, čo môžete pozorovať v iný ročný čas len z brehu či z vody, tak po zamrznutí môžete obdivovať po stojačky priamo z jeho hladiny. Najkrajšie na korčuliach. To zapadajúce slnko odrážajúce sa od ľadu hladkého (niekedy) ako zrkadlo, skláňajúce sa k voľnému splývajúcemu horizontu vzdialenému niekoľko desiatok kilometrov. To sa nevidí len tak. Korčuľujte si od jeho brehov, potom tie kilometre krížom do diaľav (za tým zapadajúcim slnkom), či opatrnejšie popri brehu z dediny do dediny (aj s požitím miestneho glühweinu), alebo v tichu prisnežených, medzi šašinami zamrznutých kanálov po stopách ondatier, srniek, líšok...

Nezabudnite ale pri tom na pevnosť ľadu, obozretne obchádzajte otvorené vodné plochy (sú tam aj v najtuhších mrazoch, rozoznate ich, okolo sú väčšinou operenci) a nezabudnite skontrolovať ani neziderský vietor. Ten už vlny síce nerobí, a preto aj voda pod ľadom ostane priezračná, no proti nemu sa niekedy na korčuliach dosť ťažko vracia späť. A keby sa niekedy ozývali aj praskavé zvuky z ľadu, môže vás povzbudiť, že keby nič, tak popri brehu je voda tak po stehná...

Takže, keď sa aj túto zimu na jazere objaví ľad, nečakajte. Berte si voľno z roboty, decká zo školy a chodte. Aj keď len poobede, či navečer s čelovkami. Nebudete tam sami a stojí to zato. Neváhajte. Minulú zimu sa dalo korčuľovať len dva dni. Boli sme.

*text a foto
Jožo Páleš*

TIP NA VÝLET

VIANOČNÉ DOBROTY

Každým dňom, ktorý nás delí od sviatkov to v domácnostiach začína intenzívnejšie voňať. Medom, škoricou, práškovým cukrom, orechmi... Chce to naozaj silnú vôňu, aby sladkosti nezmizli skôr ako sa dostanú na sviatočný stôl. Tento krát sa o svoje recepty - sladké aj slané, podelia redaktorky Devínčana a treba ich pochváliť, lebo sú skutočne kráľovné v pečení.

MAMINKINE VIANOČNÉ PAJGLE

Vianočné „pajgle“ musia byť upečené na každé Vianoce, bez nich si to naša rodina nevie predstaviť, nebola by to tá správna, sviatočná atmosféra.

Kvások: 3 dkg kvasníc, trochu osladeného mlieka, trochu múky

Cesto: na dosku, alebo do misy dáme 80 dkg polohrubej múky, 2 polievkové lyžice práškového cukru, štipku soli, 2 žltka, 1 celé vajce, 25 dkg masla, 5 dkg masti, 2 lyžice kyslej smotany, kvások a zmiesime s vlažným mliekom. Nesmie byť riedke, má mať konzistenciu ako cesto na pitie. Necháme kvásnúť jednu hodinu, potom ho rozdelíme na 4 rovnaké bochničky, premiesime a necháme zakryté postáť.

Plnky: 30dkg kryštálového cukru rozpustíme v 2 dcl vlažnej vody, do rozpusteného roztoku pridáme 30 dkg mletých vlašských orechov alebo mletého maku. Do makovej plnky dáme trochu mletých klinčekov a do orechovej strúhanú citrónovú kôru. Bochničky rozvaľkame na dĺžku plechu – na 2 rozotrieme orechovú plnku, do ktorej sme tesne predtým zamiešali 10 dkg strúhanky, ľahučko zrolujeme, potrieme rozšľahaným vajíčkcom a necháme 1 hodinu postáť. Na druhé 2 rozvaľkané bochničky rozotrieme makovú plnku, do ktorej sme rovnako tesne predtým zamiešali 10 dkg strúhanky, ľahučko zrolujeme a potrieme rozšľahaným vajíčkcom. Necháme 1 hodinu postáť na teplom mieste, ešte 2x potrieme vajíčkcom, popicháme, aby nepraskli, dáme do dobre vyhriatej rúry a pečieme na 180 °C kým nebudú pekné zlatohnedé.

Magda Rollerová

JABLKOVÁ BÁBOVKA SO ŠKORICOU A ORECHMI

Potrebuje: 2 vajcia, 250 ml oleja, 240 g cukru, 1 vanilkový cukor, 350 g hladkej múky, ¾ kypriaceho prášku, 250 g jablák nastrúhaných na hrubo, 50 g hrozienok /brusnic/, 60 g nasekaných vlašských orechov, 2 vrchovate lyžičky mletej škorice, práškový cukor na posypanie bábovky.

Postup: Vajcia vyšľaháme s olejom a obidvoma cukrami. Hladkú múku preosejeme s kypriacim práškom a škoricou. Múčnu zmes dôkladne zmiešame s vaječnou zmesou, pridáme jablká, hrozienka, umyté a vysušené a orechy. Všetko premiešame. Predhrejeme rúru na 150 stupňov a pečieme 55 minút. Po upečení vyberieme z formy a necháme chladnúť 10 minút. Pred podávaním poprášime práškovým cukrom.

Soňa Kolenčíková

FIGOVO-ROZMARÍNOVÝ BOCHNÍK SO SUŠENOU ŠUNKOU

Príprava: 10 min., tepelná úprava: 55 min.

Potrebuje: 300 g hladkej múky, 2 lyžičky kypriaceho prášku do pečiva, 250 g zmäknutého masla, 5 veľkých vajec, 100 g nakrájaných sušených fig, 6 plátkov nakrájanej sušenej šunky, 2 lyžice čerstvého nasekaného rozmarínu.

Postup: Rúru rozohrejeme na 170°C. Podlhovastú formu vyložíme papierom na pečenie. Do väčšej misy preosejeme múku a kypriaci prášok a pridáme maslo a vajcia. Zmes miešame 4 min. elektrickým šľahačom, alebo kým nie je hladká a dôkladne vyšľahaná. Primiešame figy, sušenú šunku a rozmarín a cesto preložíme do pripravenej formy. Pečieme 55 min., alebo kým špajla po vpichnutí nezostane čistá. Upečený bochník preložíme na mriežku a necháme úplne vychladnúť.

BAKLAŽANOVÝ BOCHNÍK SO SLANÝM SYROM A PESTOM

Príprava: 25 min., tepelná úprava: 25 min.

Potrebuje: 1 baklažán rozrezaný na štvrtiny a nakrájaný na plátky, 2 lyžice olivového oleja, 2 veľké vajcia, 120 ml slnečnicového oleja, 180 ml gréckeho jogurtu, 110 g omáčky pesto, 110 g slaného syra feta nakrájaného na kocky, 225 g hladkej múky, 2 lyžičky kypriaceho prášku do pečiva, pol lyžičky sódy bikarbóny, pol lyžičky soli.

Postup: Rúru rozohrejeme na 180°C. Baklažán potrieme olejom a poukladáme na plech, posypeme soľou a korením a pečieme 15 min., alebo kým nezmäkne. Necháme vychladnúť. Vo vyššej nádobe rozšľaháme vajcia a dôkladne zmiešame s olejom, jogurtom a pestom. Vo väčšej mise zmiešame slaný balkánsky syr, baklažán, múku, kypriaci prášok a soľ, prilejeme vaječnú zmes, zamiešame. Cesto preložíme do formy a necháme 25 min. piecť v rúre. Či je upečené, vyskúšame vpichnutím dreveného špáradla – ak po vytiahnutí zostane čisté, koláč je hotový. Upečený bochník necháme vychladnúť. Omáčku pesto môžeme nahradiť rovnakým množstvom tapenády zo zelených olív.

Mária Vargová

ORECHOVÉ ŠTANGLIČKY

Potrebuje: 250g mletých orechov, 250g práškového cukru, 2 žltky, 1 polievkovú lyžicu lekváru (kyslejšieho). Vypracujeme cesto a rozvaľkame na práškovým cukrom posypanej doske na hrúbku cca 0,5 cm.

Bielková poleva: bielok vyšľaháme so 150g práškového cukru a lyžicou citrónovej šťavy na tuhú lesklú penu. Rozvaľkané cesto potrieme polevou, nakrájame (najlepšie mokrym nožom) na štangličky a pomocou nožička preniesieme na plech vyložený papierom na pečenie. Sušíme v rúre pri 130 °C asi 25 minút. Necháme vychladnúť a skladujeme v plechovke spolu s jablkom.

Marta Potančoková

